

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer F. Rijkaart
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 17 februari 2026

betreft Werkprogramma DINGtiid 2026-2027

ons kenmerk 179857

Geachte heer Rijkaart,

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 12 december 2025 waarmee u het werkprogramma 2026–2027 van DINGtiid, het orgaan voor de Friese taal, aanbiedt.¹ De leden van fractie van de **BBB**, met aansluiting van het lid van de OPNL-fractie, en het lid van de **OPNL**-fractie, met aansluiting van de leden van de fracties van GroenLinks-PvdA, BBB en D66 hebben naar aanleiding van uw brief enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hechten grote waarde aan het Fries als oudste taal van Nederland. Hoewel deze leden de verhoogde ambitie en de beschikbaarstelling van 18 miljoen euro voor de Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer (BFTK) 2024–2028 bijzonder waarderen, hebben zij nog enkele vragen over de gevolgen en de praktische uitvoerbaarheid van de gemaakte afspraken met als doel die verder te verbeteren.

In uw brief stelt u dat het Fries en het Nederlands gelijkwaardige talen zijn in Fryslân. Waarom is dan in de voorschoolse educatie het Nederlands een wettelijke verplichting, terwijl het Fries een optie blijft? Bent u bereid de achteruitgang in de praktijk, waarbij het Fries ondergeschikt is aan de Nederlandse taal-eis, actief terug te draaien? Graag ontvangen de leden een toelichting.

Welke juridische garanties biedt u om te voorkomen dat Friese rechtszoekenden tegen praktische obstakels aanlopen bij het uitoefenen van hun wettelijk recht in de rechtszaal, aangezien het Fries inmiddels een volwaardige juridische en bestuurstaal is? Met slechts twee of drie beëdigde tolken voor de rechtspleging is het recht om Fries te spreken feitelijk onhoudbaar; bent u bereid om te onderzoeken hoe de beschikbaarheid van Friese tolken op korte termijn verhoogd kan worden?

Wat doet u om het gebruik van het Fries in de wetenschap, zorg en sport te bevorderen? Wanneer verwacht u dat het onderzoek naar het expliciet opnemen van 'taal' als discriminatiegrond in de Algemene wet gelijke behandeling (Awgb) wordt afgerond, zodat Friese sprekers ook op de werkvloer wettelijk beschermd zijn tegen uitsluiting? Wilt u de Kamer informeren over de uitkomsten van dit onderzoek?

¹ Kamerstukken I 2025/26, 33335, G.

datum 17 februari 2026

ons kenmerk 179857

blad 2

Bent u bereid om, ondanks de autonomie van onderwijsinstellingen, met de NHL Stenden Hogeschool in gesprek te gaan om het Fries als standaardonderdeel op te nemen in alle lerarenopleidingen in Leeuwarden, aangezien dit in andere Europese minderheidsregio's ook succesvol is gebleken? Wilt u de Kamer te zijner tijd informeren over de uitkomsten van dit gesprek?

Waarom moeten scholen die het leergebied Friese taal en cultuur in het VMBO-profiel willen opnemen nog steeds officieel toestemming aanvragen bij het ministerie van OCW? Bent u bereid in overleg te gaan met uw collega om dit aan te passen?

Is de gereserveerde 18 miljoen euro voor de Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer (BFTK) 2024–2028 voldoende om de verhoogde ambities te realiseren, en hoe zorgt u ervoor dat dit bedrag zoveel mogelijk wordt besteed aan uitvoering in plaats van aan overleg? Bent u bereid om bij de tussenevaluatie van de BFTK in 2026 concrete resultaatverplichtingen af te spreken? Graag ontvangen de leden een toelichting.

DINGtiid waarschuwt voor een te hoge werkdruk door het BFTK-proces; welke concrete maatregelen neemt u om de ambtelijke capaciteit en continuïteit van kennis te garanderen? U stelt de Landelijke Kennistafel Fries (LKF) voor om de werklast te spreiden. Hoe wordt voorkomen dat deze tafel die op uw verzoek budgetneutraal wordt ingericht niet zorgt voor meer werk in plaats van minder?

Wordt Dingtiid betrokken bij het onderzoek naar de mogelijkheid van het Fries op het paspoort? Zijn hier voorbeelden van in andere Europese minderheidsregio's? Graag ontvangen de leden een toelichting.

Bent u bereid het Fries als tweede taal op te nemen in de Nederlandse Taalunie, of anderszins een aparte internationale Friese Taalunie naar dat voorbeeld te starten? Wilt u daarvoor een voorstel doen aan uw Duitse en Deense collega's, omdat daar ook Fries gesproken wordt?

Wat doet u nu ter ondersteuning van (onderzoek naar) het middeleeuwse Oud-Fries? Welke mogelijkheden ziet u om dit uit te breiden?

Wat doet u nu om ook het Limburgs en Nedersaksisch te beschermen en te bevorderen? Wat ziet u als opties om dit uit te breiden? Bent u bereid alle twee, of in ieder geval het Limburgs, onder Deel III van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden van de Raad van Europa te erkennen? Zo niet, waarom niet? Het gebruik van het Nedersaksisch, de taal van het vroegere Hanze-steden-gebied, dat nu wordt gesproken van Noord-Groningen tot Midden-Gelderland, is volgens professor Wieling de laatste generaties sterk teruggelopen. Kunt u bevestigen dat Nederland keer op keer door de Raad van Europa op de vingers wordt getikt omdat Nederland de bescherming en bevordering van het Nedersaksisch onder Deel II-status onvoldoende implementeert? Wat doet u om dit te verbeteren?

Wat doet u of de regering om het gebruik van het Limburgs en Nedersaksisch(e) streekdialecten als tweede taal in het lokale onderwijs te bevorderen? Welke mogelijkheden ziet u hier meer aan te doen?

Door het Rijk worden al veel projecten en programma's ter bescherming en bevordering van streekdialecten financieel gesteund. Ziet u mogelijkheden deze projecten en programma's uit te breiden naar meer provincies en gemeenten, om samenhang, reikwijdte en impact te vergroten?

datum 17 februari 2026

ons kenmerk 179857

blad 3

Vragen en opmerkingen van het lid van de OPNL-fractie

U merkt op dat het orgaan DINGtiid zijn wettelijke basis kent in de Wet gebruik Friese taal en dat het orgaan als taak heeft om de gelijke positie van de Friese en Nederlandse taal in de provincie Fryslân te bevorderen.

Het lid van de fractie van OPNL merkt op dat het werkprogramma een aantal interessante en belangwekkende thema's agendeert, zoals de noodzaak van een breed gedragen langetermijnvisie voor het Fries. Dat sluit goed aan bij de gezamenlijke verantwoordelijkheid en zorgplicht van het Rijk en de provincie Fryslân voor de Friese taal en cultuur, zoals vastgelegd in artikel 2a van de Wet gebruik Friese taal. Ook de aandacht van DINGtiid voor het gebruik van het Fries in de rechtspraak wordt door het lid verwelkomd. Hij juicht het toe dat daarbij goed contact is met de rechtbank en Gerechtshof. Het lid zou het op prijs stellen als de Eerste Kamer geïnformeerd blijft over mogelijke adviezen of andere tussenverslagen van DINGtiid op beide punten: langetermijnvisie en zorgplicht enerzijds en gebruik van de Friese taal in de rechtspraak anderzijds. Kunt u dat toezeggen?

Verder merkt het lid op dat er in het bijgevoegde werkprogramma weinig of geen aandacht is voor de verdragsverplichtingen rond de publieke omroep (radio en televisie). Dit beleidsterrein valt onder de werking van artikel 11 van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden, meer specifiek in artikel 11, eerste lid, sub a. Dit onderwerp werd plotseling (weer) actueel toen eind vorig jaar de positie van *Omrop Fryslân* in het geding dreigde te komen.

Het lid merkt op dat Nederland met betrekking tot de publieke omroep in de eigen taal van de regio, achterblijft met vergelijkbare regio's in Europa, waar de eigen taal een duidelijk juridisch geborgde positie heeft, zoals Wales, Catalonië en Baskenland. In beide voetnoten wordt dit nader toegelicht.²

Het lid zou in de loop van dit jaar graag een nadere reflectie van u ontvangen welke stappen en maatregelen voor het gebruik van de Friese taal in de publieke omroep nodig zouden zijn, zodat Nederland eveneens kan voldoen aan de verplichtingen die gelden onder artikel 11, eerste lid, sub a (i). Kunt u dat toezeggen? Bent u bereid om DINGtiid in het kader van het werkprogramma 2026-2027 te vragen wat er volgens DINGtiid nodig is om onder artikel 11 van het Handvest een betere bescherming te garanderen voor de positie van de Friese taal in de publieke omroep en welke rol een wijziging van de Mediawet daarin zou kunnen spelen?

Bij die verkenning zouden de leden van DINGtiid kunnen nagaan welke aanpassing van de Mediawet nodig zou zijn om te borgen dat de positie van de Friese taal in publieke omroep op een vergelijkbaar niveau van bescherming wordt gebracht zoals die geldt voor het Welsh, het Catalaans en Baskisch.

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

² Voor het Welsh zijn onder art. 11 in totaal zes bepalingen onderschreven: 1a (i), 1d, 1e (i) en 1f (ii), verder ook 2 en 3; voor het Catalaans en Baskisch in Spanje gelden negen bepalingen: 1a (i), 1b (i), 1c (ii), 1d, 1e (i) en 1f (ii), verder ook 2 en 3; voor het Fries in de provincie Fryslân vijf bepalingen: 1a (iii), 1b (ii), 1c (ii), 1f (ii) en verder 2; *Toelichting*: hier geldt dat onder art. 11, eerste lid, de bepaling 1a (i) geldt als het hoogste niveau van bescherming: (*to ensure*), de bepaling 1a (ii) zit op het middenniveau (*to encourage and/or to facilitate*), en de bepaling 1a (iii) zit op het laagste niveau van bescherming (*to make adequate provision*); Raad van Europa, Council of Europe, Conventions, Full list of Treaties nr. 148, [Full list - Treaty Office](#) nr. 148 (The Netherlands, Spain, United Kingdom).

datum 17 februari 2026
ons kenmerk 179857
blad 4

I.M. Lagas MDR
Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken